

פ ר ט י כ ל מס' 2/א

מישיבת ועדת השרותים הציבוריים

כיום ג', י"א אדר תש"י - 28.2.1950

חברי הועדה: א. רקנטי - היו"ר

ח. דרורי

י. גיל

א. הכרמלי

ח. כהן מגורי

א. תבורי

א. פרסינגר

י. לם

טוזמנים: ד"ר מאיר - מטעם משרד הבריאות

ד"ר נוראט - " "

ח. וילקנפלד - " המשפטים

היו"ר א. רקנטי: ראשית כל עלינו לדון בהארכת תוקפן של התקנות לשעת חרום בדבר בתי-חולים.

ח. וילקנפלד: היות הועדה זו כבר דנה פעמים אחדות

בהארכת תוקפן של תקנות אלו, אני

מניח שתוכנן ידוע יפה לכל חברי הועדה ושל כן לא אתעכב על כך. ברצוני
אן לבמק את סיכת הנאת הענין בצורה של בקשה להארכת תוקפן של התקנות לשעת
חרום, ולא באורה של הצעת חוק. כאשר הוארכו התקנות האלו כפעם האחרונה,
הובעה על ידי יושב-ראש ועדה זו, בשם הועדה, משאלה ברורה להגיש הצעת
חוק בענין זה, לאחד שיפוג חוקפן בהתאם להארכת האחרונה. הממשלה שקלה
בדבר והחליטה בכל זאת שלא להפוך את המטריה הזאת לחוק של קבע, כי אם
להשאירה בצורה של תקנות לשעת חרום ואני אסביר את הטעמים לכך.

לפי החוק הכללי הקיים - כלומר פקודת בריאות

העם - יש לשלטונות הבריאות סמכויות פקוח מסויימות על בתי-חולים פרטיים.

בתי-חולים פרטי חייב למלא אחר דרישות מסויימות: להרשם, לקבל רשיון וכד'.

ה. ווילקנפלד:

אם הוא אינו סמלא אחר דרישות אלה, הסמכות בידי משרד הבריאות לשלול את השינוי ולסגור את בית החולים. לפי תקודה זו אין לממשלה סמכות ליטול מבעל הטוטל את בית החולים ולנהל אותו בעצמה.

דעת הממשלה היא, שבזמנים כתקונם, בשעה שאין

מצב חרום המדינה - הן בשטח האישפוז והן בשטח הצבאי - צריכות סמכויות אלה להספיק. כלומר, אין הצדקה לדעתה, ליטול מבעל בית החולים את המושג ולנהל אותו, במקרה שדמת בית החולים אינה עומדת על המכה. אין סגירת בית-חולים מסויים טובעת מבעל אותו בית חולים להפוך את החדרים הללו ולהשתמש בהם למטרה אחרת, כגון לצורך מוסן או משרד. אלו הן ההוראות שבחוק הכללי. אולם, מחוגי המשרד הבריאות נודע לי שאנו עומדים

בשטח האישפוז במצב של שעת חרום, ולפני שנה היה מקרה מסויים, אשר בקשר אליו היה צורך להתקין תקנות אשר תאפשרנה לא את סגירת בית החולים בלבד, במקרה שהוא אינו מתנהל לפי רמה מסויימת - כי אם גם תאפשרנה לממשלה ליטול לידיה את הנהלת בית החולים, כדי שמספר המיטות בארץ העומד לרשות השאלטונות, לא יופחת, על ידי סגירה זו. זאת סמכות שבימים כתקונם נחשבת כמרחיקה לכת ודי דרסטי. אנו חשבנו מתן סמכות זו לממשלה בהכרחית צריכה להיות לאותו מקרה, ואנו הושכים זאת עדיין להכרחי. שעת החרום בשטח האישפוז נצראה שתימשך עזו זמן רב, וכל זמן שהיא תימשך יהיה צורך בקיום סמכויות נרחבות אלה בידי הממשלה, כלומר בידי משרד הבריאות.

אולם, מתוך הגישה היסודית של הממשלה - עליה

עמדתי בתחילת דברי- שאין לראות בסמכויות רחבות אלו דבר הנכנס לאופן קבוע לתחיקת המדינה, חושבת הממשלה שיש להשאיר לתקנות אלה גם את צורתן האופיעית, כדי שנסופו של דבר - כשנגיע למצב בו תוכל המדינה לרכז בידיה ולמלא את חובותיה כלפי הציבור בשטח האישפוז - תהיה ההגנה לגבי בעל בית-חולים שאינו סמלא אחר דרישות החוק, סגירת בית החולים ולא נטילתו לרשות הממשלה.

אני רוצה לציין כי בגישתה זו טגלה הממשלה,

כי אלה הרוצים לצייר אותה באופן קבוע בסמכויות אלה, הם הם המחמירים. היות והממשלה רואה בתקנות אלה רק סיפוק צורך השעה, היא מציעה להשאיר את החוק בצורת תקנות לשעת חרום, ורק להאריכן עד לסוף השנה הנוכחית - כלומר,

עד סוף שנת 1950.

י. גיל:

אני מכין שמר ווילקנפלד סטר לנו את הדברים
בשם הממשלה, אך אני מתפלא מאד על החלטתה זו של
הממשלה, וגם על ההנמקה.

לפני תשעה חודשים, בישיבת-הוועדה, הוכחו שתקנות
אלו לקורות - ולא אפשרו כעת על הדברים. משרד הבריאות הבטיח - ואחרי כן
אישר זאת גם שר הבריאות בעצמו - שתוך חודשיים או שלושה יוכן חוק מתוקן
ומתאים. מאותו זמן עברו תשעה חודשים, אך בכנסת לא שמענו שחוק חוק כזה,
אף על פי ששר המשפטים הודיע שחוק חוק כזה והובא לפני הממשלה. הנימוק
לאי חקיקת חוק קבע, שהושמע על ידי מר וילקנפלד אינו משכנע, היות
ואפשר להגיש חוק מתוקן ומותאם, אשר בסופו יבא מעיף הקובע כי בשעה
שהכנסת החליט על הטוב הקיים באישפוז כמצב של מצוקה - תהיה ברשות הממשלה
נטילת כתי חולים פרטיים והמשכת הנהלתם. אינני רואה של קשר בין מצב
החרום בשטח הבטחון לבין מצב החרום בשטח האישפוז, ועל כן אינני מוצא
להגיוני לקשור את שני הדברים יחד.
אם הצעתי מתקבל, הרי נוכל לאשר את הארכת חוקפן
של תקנות אלו לשלושה חודשים, א ובינתיים יכין המשרד חוק חדש.

א. הכרמלי:

לחקיקת תקנות אלה לא הביאה אותנו
המצוקה באישפוז וגם לא רצונה של
הממשלה להחרים בתי חולים פרטיים, כי אם מקרה מסוים שהיה בו משום פשע
פלילי, ואשר לשם הפסקתו הציעה לנו הממשלה את התקנות הללו. אני חושב
שברור לכלנו כי איש הפותח בית חולים צריך להיות אדם בעל מוסר מסודרג
עליונה, כי לא תהיה לנו אפשרות לשנות את החוק כל כמה חודשים בשל מקרים
כאלה.

ככנסת כבר הושמעה בידורת פעמים רבות על כך
שמאריכים תקנות לשעת חירום לתקופות קצרות יתר על המידה ולכן יש צורך
להזור על כך כל פעם מחדש. אם אנו נאריך את תקנות אלה לשלושה
חודשים בלבד, לא יספיק הזמן להכנת חוק מתוקן, לגמר קריאה ראשונה
בכנסת ולעיבודו בוועדה. על כן אני חושב שהצעת הממשלה היא מאד מתקדמת
בדרישתה להאריך הפעם את תוקפן של תקנות אלה ל עד לסוף שנת 1950.

ח. כהן מגורי:

עלינו לקבוע פעם אחת אם קיימת כחה שעת חירום
באישפוז, או אינה קיימת; לחזור כל פעם על הארכת
של תקנות לשעת חירום, אינה יכולה להיות שיטה. אני חו ב שהארכת לשלושה

ה. כהן מגוריי:

חדשים מטפחת לשם הכנת חוק מתוקן.

ח. דרורי: כרצוני לשאול אם הממשלה מתחייבת בזה להגיש

הצעה חוק קבע ~~התחייבת~~ עם תום הארכת זו, או שהיא

אינה מתחייבת בכך שלא להגיש עד פעם הצעה הארכת תקנות לשעת חרום?

ז. ווילקנפלד: לא היה ידוע לי שועדה זו כבר דנה על פרטי חוק

זה, ועל כן גם אינני יודע על יסוד מה הרשה לעצמו

ד"ר גיל לומר שהוק זה פגום, כביכול, ויש בו ליקויים רבים. אני יודע

שגם האשים העוסקים בהכנת החוקים שועים לעתים ויש מה לתקן בעבודתם,

אך בכל זאת צריכה להינתן להם ההזדמנות להסביר את עמדתם בענין זה ואין לי

להוציא משפט כולל.

י. גיל: ד"ר גרושקא הודה בכך.

ח. ווילקנפלד: הוכן חוק שהוא בעצם מזדהה עם התקנות המוגשות

כאן, בשנויים טכניים קלים; אולם הממשלה חושבת

הגשת חוק גפרד בענין תפיסת בתי חולים אינה הדרך הנכונה, כי אם י

להגיש חוק כללי שיסדעק את עבודת בתי החולים בארץ. היות ופקודת בריאות

העם טעונה תקנות רבים ואינה משביעה את דאונם של אנשי משרד הבריאות,

עוסק עתה היועץ המשפטי של משרד הבריאות בהכנת חוק כולל. בתוך חוק זה,

במידה שיהיה צורך בכך, תוזכרו חלק מן הטכניות המוענקות ל ידי תקנות

אלה.

אנו מקווים שעד לסוף שנה זו יהיה ביכולתנו להגיש

את הצעת החוק המתוקן, אך אם אני רוצה לדאוג לכך שהחוק יהיה עד כמה שאפשר

חסר ליקוים ופגמים, הרי שאינני יכול להבטיח את הדבר.

ח. דרורי: בתחילת השנה עמדנו בפני מצב חמור מאד בשטח האישטרוז

בארץ, ואך בינתיים נעשו גדולות בשטח זה וכיום

בלתי

מכוונות תקנות אלה בעיקר לגבי מקרי שחיתות והנהלה ~~הצעה~~ יעילה הפוגעת

בבריאות העם. על כן אני חושבת שעלינו להסכיף להצעת הממשלה.

י. גיל: בהתריעי על הליקויים והפגמים שבחוק, החכוונתי

לליקויים מבחינה בריאותית ולא מבחינה משפטית.

לא נכנס עכשיו לויכוח אם יש צורך בחוקה

או לא, אך בכל אופן ידוע הוא שחוק היבנוך טובה, חוק אישפוז וחוק שיפוט צבאי מהווים את חוקי היסוד שעליהם נבנת קונסטיטוציה. הממשלה הכינה חוק היבנות טובה וחוק שיפוט צבאי ועליה להכין גם חוק אישפוז מתאים. אני הושש שאם נסכים להאריך עתה את תוקפן של תקנות אלה לשנה, יגורא היועץ המשפטי של משרד הבריאות בטוף השנה וידרוש הארכת לעוד שנה. אני נושב שבמשך כל אותה תקופה כה אנו עוטקים בהארכת תוקפן של תקנות אלה, היה די זמן ליועץ המשפטי של משרד הבריאות לה ין הצעה לחוק ההולט ארץ תרבותית. על כן אני הושש שעלינו לדרבן את הכנת החוק על ידי כן שנאריך את תוקפן של תקנות אלה לשלושה או ארבעה חודשים כלכד.

ג. הרפז: ברצוני להזכיר לחברי הועדה שאח החוק בדבר תפיסת

בתי הולית הגישה הממשלה ^{בלית} הצעת חוק שנתקבלה על

ידי הכנסת בקריאה ראשונה. זה היה בזמן שהיו לנו תרעומות כלפי הממשלה על שהיא אינה שמה קץ למצב בית חולים מטויים שהיתה בו סכנת נפשות ממש; על כן הגישה הממשלה את אותה הצעה/ ^{לשעת חרום} ואנו אישורו אותה מיד כדי להציל אותן הנפשות, על ידי שיחרור בית החולים מן הבעלות הקודמת.

אי אפשר להכין חוק בריאות תוך שנה אחת, כי זהו

חוק המקיף שטחים רבים מאד. לפי-כך אני מציע שנקבל עתה החלטה לפנות לממשלה בבקשה להכין לנו עד סוף השנה הנוכחית, חוק כללי בענייני בריאות. מצד שני אני מציע שנביא בפני הכנסת הצעה, ללא הסתייגות, להאריך את החוק לשעת חרום עד לסוף השנה - כי אחרת נצטרך להזיזר בתי חולים מטויים הנמצאים עליין תחת השגחתנו.

ח. דרורי: מעכשיו עד לסיום השנה יש לנו כששה חודשים. אני ש

מציעה שהועדה תפנה אל משרד הבריאות בבקשה להניש

לנו את הצעת החוק בטרם היא תוגש להכנסת. לדעתי רצוי היה שנראה הצעה זו כחודשיים לפני. היא תוגש לקראת ראשונה, כלומר תוך ארבעה חודשים בערך מהיום.

י. גיל: בטרם ניגש להצבעה על ההצעה, ברצוני להדגיש שוב

שלדעתי היתה סיבת עיכוב הצעת החוק עד כה ~~בצעת~~

28.2.50

י. גיל:

גובעת מתוך רשלנות, אם כי אינני רוצה לקבוע עתה מצד מי.

ד"ר מאיר: היות ואינני עו"ד מקצועי, לא אוכל להביע את דעתי ביחס להכנת החוק, אך ברצוני לומר שאהיה מאד שבע-רצון אם עד סוף השנה תוכן הצעת חוק הנוגעת לכל קומפלקס הבעיות של בתי החולים.

א. הכרמלי: בכדי לזרז את הצעת החוק באופן פנימי, אני מציע לוועדה להחליט לקבל את הצעת הממשלה להארכת התקנות לשעת-חירום עד לסוף שנת 1950, אולם הוועדה מבקשת מאת משרד הפנים לעבד את הצעת החוק ולהגישה לנו מספר חדשים לפני תום תקופה זו, כדי שבהתחלת השנה הבאה נוכל לקבל חוק כולל לעניני הבריאות.

הוחלט להאריך את תקפן של תקנות לשעת חירום (בתי-חולים) עד לסוף שנת 1950, ולכתוב מכתב למשרד הבריאות בבקשה להגיש לוועדה את הצעת החוק בעניני הבריאות, מספר חדשים לפני המועד הנ"ל.

ד"ר מאיר: לאחר שחלקתי בין חברי הוועדה את הצעת התקציב, אותה אנו עומדים להציע, ברצוני להעיר כמה הערות. ראשית כל, ברצוני לבקש את חברי הוועדה לראות חומר זה כסודי, היות ומצד אחד אינני רשאי לפרטם חומר זה בטרם עבר את הכנסת, ומצד שני הרי זו הצעה השעריתית כלבוד. הצעה זו עדיין אינה מושלמת ואנו מקווים לסיים את הכנתה תוך שלושה שבועות. אנו השקענו עבודה רבה לשם קביעת הסכומים המוצעים, היות ורצינו להכין הצעת תקציב מבוססת וכדוקה לכל פרטיה.

ראשית כל, ברצוני לתת לכם מספרים אחרים לדוגמה על מחיר החזקת מטה בבית-חולים. כבתי-חולים לסחפת ולמחלות רוח עולה לנו מטה 1.660 ל"י, היות ובתי-חולים אלה אינם מצריכים אפרטורה וטנגבון כה גדול; יחד עם זאת, יש להניח כי החזקת מטה לחולה רוח תעלה יותר בעתיד הקרוב, היות וחמר הריפוי הולך ומתיקר. בבית החולים בילינטון עולה מטה 3.500 ל"י. ב"הדמה" עולה מטה 4.500 ל"י כתוצאה מן הפיצול וממספר המטות המועט שנכל מחלקה. המחיר שלנו ליום מחלה נקבע ל-2.800 ל"י. יש בכך יתרון וגם חסרון. היתרון הוא בקימוץ עשרות אלפי לירות מכל כך הרבה אלפים ורנבות ימי-מחלה. מצד שני, אין זה מתפקידנו לחסוך יתר על המידה על חשבון החולה. אם

ד"ר טאיר:

לא הגענו עדיין במספר בתי-חולים אותם קבלנו לא מזמן, לידי דמה גבוהה, הרי המחיר הזול של מטה הוא אחת הסבות לכך.

ביחס למספר המטות, ברצוני להזכיר כי למרות

הכרזת שר הבריאות בכנסת על כי אנו מקוים להוסיף כמשך שנת 1949 - 600

מטות - הוטפנו במשך שנה זו 1235 מטות למספר המטות הקודם. מספר המטות

הכללי מגיע לאלפיים, בערך. בתחילת שנת 1949 הגיע מספר המטות בבתי-

החולים הממשלתיים ל-800, בערך. לקראת שנת 1950 אנו מציעים להוסיף

רק 830 מטות. הסבה לכך שהצעתנו להוספת מטות במשך השנה הבאה צנועה

יותר, היא בהעדר בנינים בהם נוכל להתמש, לשם מטרה זו, ובחוסר

האפשרות להקים בנינים נוספים. ביחס לבנינים הקיימים, הרי במידה

שהיתה אפשרות לנצל אותם, עשינו זאת. עדיין מתנהל וכוח חריף מאד בין

המשרד שלנו לבניין המשרד הבטחון לבין שלטונות הצבא בדבר שחרור בנינים

אחרים לשם הקמת מטות נוספות.

סנה שניה היא, הופעת מוסד הנקרא "מלכ"ן

(מוסד לטיפול בעולים נחשלים). במוסד זה משתתף הג'וינט ב-שבעה וחצי

מיליון דולר והסוכנות והממשלה משתתפות גם כן באותו סכום; גוטרף על כך

תגדיל הממשלה את השתתפותה בשנים וחצי מיליון דולר נוספים. מוסד זה

עומד גם כן לפתוח מטות במקומות שונים, בייחוד בשביל חולי שחפת,

ולא כל הפרוגרמה שהוא טמין עוברת דרך ידינו. דרך אגב, עלי לאיין כי

שקדוה של הטכום אחר עומדת הממשלה להוסיף, בא כתטיכה מ"איר"ו.

"איר"ו מתכוונן להוסיף עוד סכום מטוים מיד לכשיבוא הטרכטכורט הראשון

מגרכטיה. כך שאיין כל ספק כי תוך חמשה עשר חדשים אלה, יהיו בקופת

המלכ"ן עשרים מיליון דולר, אשר מתוכם שבעה וחצי מיליון במטרו ע"י

הג'וינט. המועצה המנהלת את המוסד הנ"ל, מורכבת מתשעה אנשים: ארבעה

בציגי הג'וינט, שלושה בציגי הסוכנות ונציג אחד מטעם הממשלה; וכן

יו"ר - מר הנרי גולדברג - שהוא גם כן מאנשי הג'וינט. משרד הבריאות

עושה מאמצים לבוא עם הנהלת המוסד לידי הכנה טטוימת, כדי שתהאפשר עבודה

משותפת. פירוש הדבר, כי שני הצדדים יצטרכו לוותר וויתורים טטוימים.

ביחס למקומות אישפוז ארעיים בשביל העולים

הנמצאים עדיין במחנות, איין לנו כל התנגדות לדרך פעולתו של המוסד.

אולם, ביחס להבנין מוסדות קבע, הרי חובה עלינו לדאוג לארגון המפעל,

היות והוא נתון בשטח סמכויותיו ואחריותו של משרד הבריאות.

כדי לקבל את הסכום הגדוש לשם הוצאות

ד"ר מאיר:

האישפוז, עלינו לצרף את הסכומים הוטרומים כסעיפים ה', ו', יט' וכ', אל סעיף ד', ונקבל את הסכום הכולל של 3,890,000 ל"י. מטכום זה יש להפחית 1,440,000 ל"י אותם נקבל מן המלג"ן, כך שאפשר לאמוד את הוצאותינו בשנה זו לצרכי אישפוז ב-2,450,000 ל"י. כשנה החולפת הגיעו הוצאותינו לצרכי אישפוז ל-1,700,000 ל"י. אולם עלינו לזכור כי הסכומים בהם נקטתי בוגעים רק להוצאות של בתי-החולים הממשלתיים, אך עלינו לשריין גם את סעיף ז', בדבר תמיכות לבתי-חולים צבוריים. אנו מעריכים את הסכום אשר יידרש לצרכי סעיף ז' כ-700,000 ל"י. ברור לי שגם סכום זה עדיין אינו מספיק וכודאי נצטרך לעמוד בפני התקפה שתלערך עלינו ע"י בתי-החולים. בפרק "תמיכות שולמו בחודש ינואר", הנכם יכולים לראות כי שלמנו כתמיכות לבתי-החולים 36,000 ל"י לחודש ובסכום זה איננו כוללים את התמיכות שולמו לבתי-חולים ירושלמיים.

הסתבנו אלינו שמועות כי לסרות הצעתנו התקציבית ל-5,714,000 ל"י, מתכוונים לאשר לטשרדנו 4,000,000 ל"י בלבד. אם הנכם לוקחים בחשבון כי לשם הוצאות אישפוז של הטוסדות הממשלתיים בלבד יידרשו שנים וחצי מיליון ל"י ולתמיכה במתי-חולים צבוריים עוד כ-600,000 ל"י - הרי מתברר כי לשם כל יתר צרכי המשרד יעמדו לרשותנו כמיליון ל"י בלבד.

הפרובלימה הגדולה ביותר העומדת בפנינו היא, השירות הרפואי לעולים. בשנה שעברה עמדו לרשותנו לצורך סעיף זה 566,816 ל"י; השנה אנו מבקשים 840,000 ל"י ואין אנו יודעים עדיין אם נוכח-ל להסתפק גם בסכום זה. כרגע אנו עומדים בפני מצב חמור מצד במחנה ראש-העין בו פרצה מגיפה של שיתוק הילדים. עד אתמול ארעו במחנה זה שלושה עשר מקרים של ילדים אשר נתקפו במלצחן זו. אופן ההעברה של המחלה עדיין לא ברור, ועל כן קשה לדעת כאלו אמצעי טביעה יש לאחוז. ברור רק כי קיים וירוס מסוים המעביר את המחלה, אך אפשר לשער אותו בלבד ע"י בדיקת דם מסוימת. היו השערות שונות ביחס לאופן ההידבקות; היה מי שרצה לסווא את המחלה הגורם בחלב, ויש מי שאמר כי הוירוס חי בביוב. ככל אופן ברור שהעדה התימנית המגיעה עמה מערן, אינה רגילה לכל אותם הבצילים הסוככים אותנו, אליהם אנו ככר התרגלנו. תופעה זאת שכיחה ככל העמים. אם יש זרם של אנשים העוזבים את הכפרים ועוברים לערים,

ד"ר מאיר:

אנו עדים לכך שהם נדכקים וחולים בכל מיני מחלות אשר אנשי העיר כבר התרגלו אליהן. כך, למשל, בשעה שהכושים באו לעיר, הם חלו בשחפת פי חמש מאשר מספר הלבנים שחלה באותהמחלה. גם בארץ נוכחנו שכל גל עליה חדש הוסיף למספר המחלות המדבקות. כנראה שלתימנים אלה אין כל היסון נגד מחלת שיתוק הילדים. כעת מבורזים החולים בשני בתי-התינוקות, אך ברור לנו שחולים אלה מהווים סכנה גם בשביל הפרטונל המטפל בהם.

בכל שנה מגיע מספר החולים במחלה זו למאה עד

מאה וחמישים מקרים. טובן מאליו שקנה לנו מאד להשיג רופאים ואחיות אשר יהיו מוכנים לספל במחלות מדבקות ממין זה, ועל כן אין אנו יכולים לקחת כלל בחשבון את גובה ההוצאות. עלי לציין כי מלבד מגפה זו התחילה גם מחלת המנינגיטיס להתפשט. עד כה היו שבעה מקרים של עולים אשר חלו במחלה זו. הספול במנינגיטיס הרבה יותר פשוט, היות ואפשר לרפאותה ע"י מתן פניצילין וסולפה דיאזין ומלבד זאת, אפשר למנוע את המחלה באופן פרופילקטי. עד כה לא שמענו כי יתווסף מקרה מיום ששי שעבר, כך שאנו מקווים כי הצלחנו למנוע את התפשטות המחלה ויהיו מכסימום עוד כשנים או שלושה מקרים נוספים.

הבאתי לכם דוגמאות אלה ממחנות העולים, כדי

שתוכלו לצייר לעצמכם תמונה ברורה מן המצב ולדעת כי אי אפשר בשטח זה לקבוע למפרע סכום מדויק אשר יידרש לצורך זה. אנו מוכים לעליח עוד מאה וחמישים אלף איש נוספים, ואין אנו יודעים עדיין מניין יבואו ומה הן המחלות אותן יביאו. פניתי אל הסוכנות ואל משרד האוצר בבקשה לאשר שיגור משלחת לחבש, לפרט ולתורכיה כדי לראות מה הן המחלות הנפוצות בארצות אלה, בהדי שנוכל להתכונן להן.

בסעיף ט' הנכם יכולים ראות כי ררשנו לצורך

שרותים רפואיים למיעוטים 48.000 ל"י, למרות העובדה כי בשנה הקודמת העמדנו לרשות סעיף זה 24.000 ל"י בלבד. בהזדמנות קודמת ספרתי לכם על תכניתי להגשת עזרה רפואית לערבים. תכנית זו נתקלה בקשיים גדולים מאד, היות ולא הצלחנו להשיג אנשים אשר יהיו מוכנים לקבל על עצמם תפקיד של רופא. אנו חשבנו להעסיק רופא ואחות לכל ארבעה או חמישה כפרים, אך לא הצלחנו למצוא את האנשים אשר יהיו מוכנים לכך. אין אנו יכולים להשתמש לתפקיד זה ברופא ערבי - ראשית כל מכיון שאין גמם כאלה, ושנית

ד"ר מאיר:

מכיון שאין אנו יכולים לסטוך על רופא ערבי שלא ישתמש בתפקידו לרעה ויתעשר על חשבון החושבים, מלבד המשכרת המלאה אותה הוא מקבל מאתנו. לאחר שארעו כמה אינצידנטים בכפרים הערביים, אין אנו גם יכולים לפנות אל רופא יהודי בנקשה להסכיח לגור בכפר ערבי.

מלבד תכנית זו, אנו חושבים כהכרחי להקים

בית-חולים לשחפת בנצרת, כי שם מתרכזים פליטים רבים ואוסדים את מספר חולי השחפת כמצדיק לפתיחת 30-40 מטות.

בנוגע לתקציב הבודש לפעולות האנטי-מלריות,

לא חלו שנויים רבים. דרשתי מן המומחים שלנו לעשות תכנית של חמש

שנים לעקירת המלריה. אנו רוצים להקים אזור בטחון לכל אורך הגבולות

של מדינת ישראל, כך שלא יוכל לעבור אותו כל יתוש הבא מן הארצות

הערביות. בגבולות כה ארוכים כגבולות ארצנו, הדבר אינו פשוט. אנו

מתלכטים באופן היצוע מפעל זה, וייתכן כי נשלח אחד או שנים מן

המומחים שלנו להשתלם בחו"ל בשטח זה. אך קודם כל יהיה עלינו לדאוג

לריפויים המהיר ולפקוח יעיל על אותם האלפים ועשרות האלפים האנשים

שהביאו אתם את המלריה, בעיקר מתימן.

מלבד זאת, נשקפת לנו סכנה מתמדת של הבאת

מחלות מדבקות מן הסקטור הערבי. כידוע אירע נחיתה מקרה של אבעבועות,

ולאחר חקירה נתברר כי האיש שחלה באותה המחלה כיקר קודם לכן בכפר

הערבי בית-צפפה, שהוא כידוע מחולק לחלק ערבי ולחלק יהודי. פניתי

כתוצאה מכך אל משרד החוץ בנקשה למצוא דרך להסכם איזה שהוא, כך שהכפר

לא יתחלק בין שתי הארצות ולא תהיה סכנה של העברת מחלות דרכו. ברור

כי כל זמן שלא נבריא את הישוב הערבי, תהיה סכנה אורכת גם לסקטור

היהודי. ברצוני להעיר שהצעת תקציב זו אינה נוגעת במאומה לתכנית

הטוציאלית של שרת-העבודה. ייתכן מאד כי לצורך ביצוע תכנית הבטוח

ישתנה תקציבנו שינוי רב. לאחר שנתתי לכם סקירה כוללת, ברצוני לעמוד

בקצרה על הסעיפים הרשומים בהצעה. ≡

בסעיף הראשון הרינו תובעים מאה אלף ל"י

להוצאות המשרד הראשי, לעומת 73,500 ל"י בשנה ההולפת. מלבד זאת,

הוספנו גם את סעיף יז', בדבר רזרבה להפרשים במשכרת. מספר העובדים שלנו

מגיע ל-2451, ומתוכם שבעים וחמישה בלבד עובדים במשרד הראשי. הבעיה

העיקרית העומדת בפנינו היא, שאלת הקשיים בתזכורה, הגורמים לנו להפרעות

ד"ר מאיר:

גדולות מאד בקצב העבודה, ולמפקחים לנו נמלט שאין כל אפשרות עבודה
טירה. שאלה זו חמורה מאד בעיני.

ביחס לסעיף ב', הנוגע לשאלת המעבדות, הנכם

רואים כמעט הכפלה של הסכום הנדרש לעומת הסכום שעמד לרשותנו בשנה
החולפת. עד כה פעלה מעבדה אחת בלבד הנמצאת בירושלים ואליה נאלצנו
לשלוח את כל הבדיקות הדרושות. היות והדבר היה קשה יתר על המידה, שלחנו
את הבדיקות גם לבית-החולים הממשלתי בהיפה ובכני-ברק. השנה אנו יוצאים
לפתוח מעבדה מרכזית בהיפה ומעבדה מרכזית בתל-אביב. לכך מכון הסכום
המוצע בסעיף זה. הסכום אותו אנו מציעים בסעיף ג', דרוש לשם פתיחת
לשכות בריאות בבאר-שבע, בעפולה ואולי גם בצפת ובחדרה.

על המעיינים ד' - ז' כבר הסברתי ועל כן

אעבור עתה לסעיף ח'. בשנת 1949 היו התמיכות אשר ניתנו על ידינה לקופות
החולים ולרשויות המקומיות - 400.000 ל"י; 350.000 ל"י לקופות החולים
וחמישים אלף ל"י לרשויות המקומיות. השנה אנו מציעים להוסיף לצורך
תמיכות אלו טאה אלף ל"י, כדי שנוכל להכריח את הרשויות המקומיות לפתוח
מרפאות, להגדיל את מספר תחנות הטיפול בתינוקות ולשפר את עבודות
המניטציה והרפואה המונעת.

בסעיף י', בדבר הרפואה המונעת הנכם רואים

קפיצה גדולה מאד לעומת השנה הקודמת, היות ועד כה לא היחה לנו האפשרות
להתפנות לשטח זה די צרכו. העליה החדשה הביאה לנו מחלות מדבקות שונות,
ומאחר שלא הצלחנו להתפנות לצורך הרפואה המונעת, הגיע מספר המקרים
לממדים די גדולים.

ביחס לבזזת, שהיא כידוע מחלה מאד מדבקת,

המצב גרוע מאד. מלבד זאת, אנו עושים עתה, בשטח האנטי אפידמיה, בפני
צורך של פעולה בשאלת הספול בחולי הצרעת. בירושלים קיים לפרוזוריום
של המיסיון ובו 25 חולים. לפרוזוריום זה מקבל מאתנו תמיכות לשם שיפור
התנאים בו. חולים אלה כבר הינם בשלב של בעלי מום, אם כי עדיין אינם
מדבקים. כידוע, אין למחלה זו תרופה. המיסיון המטפל בהם הוא מיסיון
אנגלי, אם כי הוא נקראה על שם מוראבי "מוראביין מיסן". הספול שלהם
בחולים מסור מאד, אך הם הודיעו לנו כי היות והננו מדינה עצמאית,
הרי הם ימסרו לנו את הפרוזוריום בשנה הבאה. למותר לי לומר כי אין
אף אחת יהודית אליה אוכל לגשת ולנסות לשכנעה לקבל עבודה זו.

ד"ר טאלייר:

אנו עומדים כעת בפני שאלה של עלית יהודים רבים מחמש, וסתורכיה, וידוע לנו כי כארצות אלה ישנם אלפי יהודים החולים במחלה מטארת זו. יחד עם זאת, ברור לנו שאם ייכנסו עוד חמישה חולים לארץ, לא תהיה לנו כל אפשרות להחזיק אותם באיזה מוסד שהוא.

ביחס למחלות מין, הרינו מחבורנים בכך

לפעולת הסברה ולאטמעים כרופילקטיים בלבד. אנו רוצים להתחיל בקמפניה גדולה בגד מחלות אלה. יש בדעתנו להציע הצעת חוק המטילה עונשים על כל החולה במחלות סמין זה ואינו מגלה את מחלתו. מלבד זאת, הננו רוצים להנהיג רישום של כל החולים במחלות מין וכל רופא יהיה חייב למסור לנו על המקרים הנמצאים בטיפולו. כדי לשמור על טודיות הדבר, ננהיג שיטה של רישום מספרי ולא שמי.

בפירוט טעיפי הרפואה המונעת הנכם יכולים

לראות סעיף בשם "בי. סי. ג'י." זהו שם הנסיון המופעל בגד השחפת.

אנו עומדים להקים מכון ארצי שילצר את הנסיון הזה, ונציגי הצלב האדום הדני המבצעים עתה את מפעל ההרכבה בגד השחפת, הודיעו לנו כי הם מוכנים לעזור לממשלתנו בהקמת מכון זה - אשר ישמש תחילה לצרכי הישוב בארץ בלבד, ולאחר זמן מה, אם ניוודש לכך, נוכל לספק תוצאת זו גם ליתר הארצות של המזרח התיכון. בדעתנו גם להקים מספר תחנות לטיפול בחולי השחפת. את הסעיף המדבר בהגיינה לבתי הספר יש למחוק,

היות ומשרד החינוך קבל על עצמו לטפל בעניינים אלה.

הטעיפים יג' ו-יד' הינם טעיפים חשובים מאד

בשביל מוסדות כריאות. עלי לציין כי ישנה בכונות רבה מצד רופאים

מומחים מחו"ל לבקר אותנו וללמד אצלנו, על חשכונם. כשבוע הבא נארח

אצלנו שני אורטופדים מומחים ממדרגה ראשונה, אחד מניו-יורק ואחד מצ'יקאגו

כן הגיעו אלינו הצעות מעוד כמה אישים גדולים בשטח הרפואה המוכנים

לבוא אלינו. בכספים המוצאים בשני טעיפים אלה אנו נשתמש גם למתן

טטיפודיות.

סעיף טו' נוגע לאותם החולים מבני הישוב

הישן ומבני העולים, שאין באפשרותנו להחזיקם במוסדות שלנו, ואנו

דואגים לטפולם באמצעות עשרות מוסדות פרטיים וצבוריים; מוסדות

כלליים, לחולי רוח ולחולי שחפת. אני מקווה שנוכל בקרוב למחוק סעיף זה

כליל.

ד"ר מאיר:

לסכום המוצע בטעיף טז, אנו זקוקים לשם
סידור מחסן רפואות אשר יטפח רפואות לבתי

החולים שלנו. עד כה היינו נאלצים להיעזר במחסן הרפואות של קופת
החולים הכללית. עד עכשיו לא היתה לנו אפשרות לצייד מחסן שלנו,
היות ולא עמדו לרשותנו הטכומים הדרושים ובעיקר נתקלנו בקשיים בהשגת
הדביזים הדרושים לשם קניית הרפואות. היועץ הראשי שלנו בעניני
רוקחות נמצא עתה באמריקה ודרכו כבר עשינו הזמנות גדולות.
עלי להסב את השקמת לבכם לעובדה שבהצעת
תקציב זו לא כולנו סעיף בדבר עידוד הילודה. אנו טוענים ששטח זה
אינו שייך למשרד הבריאות כי אם על לשכת ראש הטמסלה לטפל בכך, היות
והדבר שייך לכל המשרדים.

הישיבה נבעלה בשעה 10.30.

= = =